

Σπάζοντας τα στερεότυπα για τους ηλικιωμένους

/ [Πεμπτούσια· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Μπορούμε να σπάσουμε αυτό τον φαύλο κύκλο καταργώντας τα στερεότυπα και μεταβάλλοντας τη στάση μας απέναντι στους ηλικιωμένους. Ακολουθούν μερικά παραδείγματα:

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://www.pemptousia.gr/?p=162727>]

Στερεότυπο 1: Οι ηλικιωμένοι έχουν «λήξει»

Οι περισσότεροι άνθρωποι διατηρούν τις διανοητικές και μαθησιακές τους δεξιότητες και ικανότητες και σε προχωρημένη ηλικία, παρά την κοινώς επικρατούσα αντίληψη ότι οι ηλικιωμένοι εργαζόμενοι είναι λιγότερο αποδοτικοί από τους νεώτερους και παρά τα πορίσματα μελετών που εμφανίζουν τους ηλικιωμένους να παρουσιάζουν ελαφρά κάμψη της ικανότητας επεξεργασίας πληροφοριών και συγκέντρωσης της προσοχής. Διαθέτουν επίσης το πλεονέκτημα της εμπειρίας και της θεσμικής μνήμης. Ο περιορισμός των σωματικών δυνατοτήτων μπορεί να είναι μικρότερος απ' ό,τι πιστεύεται. Στις 16 Οκτωβρίου 2011, η βρετανίδα Fauja Singh έγινε η πρώτη 100άχρονη που ολοκλήρωσε την κούρσα της στον Μαραθώνιο του Toronto Waterfront στον Καναδά.

Πηγή: *wikimedia commons*

Στερεότυπο 2: Οι ηλικιωμένοι είναι άτομα χρήζοντα βοήθειας

Το γεγονός ότι οι ηλικιωμένοι είναι ιδιαίτερα ευαίσθητοι σε έκτακτες καταστάσεις δεν σημαίνει και ότι οι ηλικιωμένοι γενικώς είναι ανίκανοι.

Μετά τον κυκλώνα Sidr στο Μπανγκλαντές το 2007, επιτροπές ηλικιωμένων ανέλαβαν ενεργό ρόλο, στέλνοντας μηνύματα έγκαιρης προειδοποίησης σε ανθρώπους και οικογένειες που κινδύνευαν περισσότερο, αναζητούσαν όσους είχαν πληγεί σε μεγαλύτερο βαθμό, συνέτασαν καταλόγους δικαιούχων βοήθειας και τους ενημέρωναν για το πού και πότε θα παραλάμβαναν υλικό από την πρόνοια.

Μετά τον σεισμό και το τσουνάμι του 2011 στη Φουκουσίμα της Ιαπωνίας πολλοί ηλικιωμένοι και συνταξιούχοι προσήλθαν ως εθελοντές στα κατεστραμμένα πυρηνικά εργοστάσια δηλώνοντας ότι, λόγω του προχωρημένου της ηλικίας τους, δεν είχε νόημα να ανησυχούν για τις επιπτώσεις στην υγεία τους από τη μακροχρόνια έκθεση στη ραδιενέργεια.

Στερεότυπο 3: Οι ηλικιωμένοι πάσχουν τελικά όλοι από άνοια

Τα περιστασιακά κενά στη μνήμη είναι συνηθισμένα σε κάθε ηλικία. Και παρόλο

που ο κίνδυνος εμφάνισης συμπτωμάτων άνοιας αυξάνεται κατακόρυφα με την ηλικία μετά τα 60 έτη, πιθανά σημάδια άνοιας (κάποια απώλεια των διανοητικών ικανοτήτων), όπως π.χ. η αβεβαιότητα για τον τρόπο επιτέλεσης απλών ενεργειών, η δυσκολία στην ολοκλήρωση προτάσεων και η σύγχυση για τον μήνα ή την εποχή, δεν αποτελούν φυσιολογικά σημάδια γήρανσης. Οι περισσότεροι ηλικιωμένοι έχουν την ικανότητα να διαχειρίζονται τις οικονομικές τους υποθέσεις και την καθημερινή τους ζωή. Μπορούν να παράσχουν έγκυρες προτάσεις για τη θεραπεία ή τις ιατρικές επεμβάσεις που χρειάζονται. Μάλιστα, ορισμένοι τύποι της μνήμης μας παραμένουν οι ίδιοι ή ακόμη και συνεχίζουν να βελτιώνονται με την ηλικία, όπως είναι για παράδειγμα η σημασιολογική μας μνήμη, η οποία αφορά στην ικανότητά μας να ανακαλούμε έννοιες και γενικά δεδομένα τα οποία δεν συσχετίζονται με συγκεκριμένες εμπειρίες.

Σtereότυπο 4: Οι ηλικιωμένες γυναίκες έχουν μικρότερη αξία από τις νεότερες γυναίκες

Οι άνθρωποι συχνά εξισώνουν την αξία των γυναικών με την ομορφιά, τα νιάτα και τη δυνατότητα να γεννήσουν παιδιά. Ο ρόλος που παίζουν οι ηλικιωμένες γυναίκες στην οικογένεια και την κοινότητά τους, προσφέροντας φροντίδα στους συζύγους, τους γονείς, τα παιδιά και τα εγγόνια συχνά παραβλέπεται. Στις περισσότερες χώρες, οι γυναίκες τείνουν να είναι οι παροχείς φροντίδας της οικογένειας. Πολλές γυναίκες φροντίζουν περισσότερες από μία γενιές παρά το ότι και οι ίδιες είναι συχνά σε προχωρημένη ηλικία. Αυτό συμβαίνει για παράδειγμα στην υποσαχάρια Αφρική, όπου το 20% των γυναικών της υπαίθρου με ηλικία άνω των 60 ετών είναι αυτές που φροντίζουν κυρίως τα εγγόνια τους.

Σtereότυπο 5: Οι ηλικιωμένοι δεν αξίζουν υγειονομικής περίθαλψης

Θεραπεύσιμες καταστάσεις και αρρώστιες στους ηλικιωμένους συχνά απορρίπτονται ή παραβλέπονται ως «φυσιολογικό κομμάτι των γηρατειών». Η ηλικία δεν προκαλεί υποχρεωτικά πόνο και μόνο το πολύ προχωρημένο γήρας σχετίζεται με τον περιορισμό των σωματικών λειτουργιών. Το δικαίωμά μας για το καλύτερο εφικτό επίπεδο υγείας δεν ελαττώνεται καθώς περνούν τα χρόνια: η κοινωνία κυρίως είναι αυτή που θέτει ηλικιακά όρια για την πρόσβαση σε πολύπλοκες θεραπείες ή για την ορθή αποκατάσταση και τη δευτερογενή πρόληψη της ασθένειας και της αναπηρίας.

Δεν είναι η ηλικία αυτή που περιορίζει την υγεία και τη συμμετοχή των ηλικιωμένων. Μάλλον οι εσφαλμένες αντιλήψεις των ατόμων και του κοινωνικού συνόλου και οι προκαταλήψεις είναι αυτές που θέτουν εμπόδια στα ενεργά και αξιοπρεπή γηρατειά.

Πηγή: Υπουργείο Υγείας & Κοινωνικής Αλληλεγγύης - www.yyka.gov.gr (κείμενα από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας)

Φωτ: Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (World Health Organization)